

Byggilist snýr seg ikki

Kinna Poulsen

Føroyska lyndið til at dyrka tað farna er innan byggilistina eftir øllum at døma avmarkað til ávísar avgamlar bygningar við flagtekju. Hetta sæst, nú umbyggingin av bygningum á Vestaru Vág er part-víst liðug, og gamla Saltsølan er transformerað til ein snøggan, men fullkomiliga anonyman bygning. Gunnar Hoydal, arkitektur og rit-høvundur heldur sum heild, at farast má fram við fyriliti og varsemi og við greiðari ætlan um, hvat kann fáast burtur úr umbygging og nýbygging.

Tórshavnar Kommuna hevur kunngjørt, at Vinnuhúsið Vestara Vág um stutta tíð verður veruleiki í teirri umbygdu Saltsøluni. Húsið skal eftir øllum at døma vera partur av einum Silicon Valley átøkum vinnuøki mitt í føroyska høvuðsstaðnum og tá yvirritaða nú fer at finnast at verkætlanini, er tað ikki avvarðandi arkitektavirki, sum hevur staðið fyri byggjarinum, sum verður brikslað. Als ikki. Ábyrgdina fyri tí, sum hendir á økinum eigur byggiharrin, Tórshavnar Kommuna, sum uttan fyrilit er farin í holtur við at beina fyri ídnaðarsøguligum dýrgripum á einum tí áhugaverdasta økinum í okkara høvuðstaði. Saltsølubygningurin er farin, og Bacalaobygningurin er væl á veg, og tá arbeiðið er liðugt verða flest spor av fortíð og av upprunasamleikanum á Vestaru bryggju ruddað burtur í eini penleikans ruddingardu.

Silicon Valley í Havn?

Vinnan er grundleggjandi týðningarmikil og skal hava góðar umstøður

- tað vita og góðtaka tey flestu. Tað er verri at fata og góðtaka, hví hon skal hava so andleysar karmar. Tað mátti verið møgult onkursvegna at sameina tingini. Vit súa sama trupulleika á Tvøroyri herfyri, tá Varðin Pelagic ikki tók sær tykni av mentanarsøguligu dýrgripunum á bryggjunni har, fyrr enn virkið í roynd og veru varð tvungið til at taka atlit. Sjúrdur Olsen úr Vinnunevndini í Tórshavnar Kommunu hevur í fjølmiðlunum greitt frá m.a., at Vinnunevndin ímyndar sær eitt kveikingarstað eins og "Silicon Valley" á Vestaru bryggju, og at Saltsølubygningurin verður nútímansgjørdur fyri umleið 45 milliónir kr. Bygningurin skal nýtast til at hýsa fyritøkur, sum hava eitthvørt við sjógvin at gera, og pláss verður fyri 15 til 20 fyritøkum. Gamaní er umvælda Vinnuhúsið við Vestaruvág snotiligt við nýmótans glasfwasadu, men hesin kaldi, blái glasbygningurin fær meg at sakna tann kiksaða, løgna Saltsølubygningin við smáu flisunum á grundini og eg haldi, at umvælingin sum heild sær út til at vera framd uttan atlit til hvussu bygningurin sá út fyrr. Hetta sama er við at henda við tí fína hvíta og bláa Bacalaobygninginum við teimum serstøku maskinhallargluggunum, har fasadan, sum vendir út móti sjónum og sum sæst frá flat-skattabrúnni við Kaffihúsið í Vágsbotni, longu er broytt munandi.

Føroyingar virðismeta tað avgamla

Samanumtikið tykist tað sum um, at føroyingar í stóran mun virðismeta og romantisera estetikkini frá gamla bóndasamfelagnum, hús við flagtekjum osfr., sum vit fegin vilja varðveita, meðan lítill og eingin áhugi er fyri bygningum frá fimti-árunum, teimum mongu smáu blikklæddu húsunum (sum verða klædd við træ) ella gomlum ídnaðarbygningum. Í størri býum kring allan heimin verður stórir dentur lagdur á at varveita ídnaðarøki og

ídnaðarbygningar, tí teir eru sermerktir og partar av søguni hjá býnum. Huga vit ein bý sum eina livandi organismu, ið skal skal mennast og liva yvir tíð, skulu nýggj nútíðar íkast heilt vist leggjast

afturat javnan, samstundis sum vit verja og bókstavliga byggja víðari á tey søguligu sporini í staðin fyri at víska tey út. Í fleiri býum í Europa eru gamlir ídnaðarbygningar friðaðir og fleiri verða brúktir til listasøvn og annað mentanarligt. Í Keypmannahavn er tað spennandi, sum verður gjørt við risastóra økið hjá Carlsbergfyrirøkuni í lýtuni. Stóra europeiska Eurovision sangkappingin verður í Keypmannahavn komandi ár, har grand prixið

fer at ganga fyri seg í B&W bygninginum á Refshaleøen. Eingin ivi er um, at hetta hongur saman við tí serstaka rustikka autenticitetinum, sum merkir hesar bygningum. Mentan og list trívist væl í gomlum ídnaðarbygningum, tað sæst í Tate Modern í London og nógvar aðrastaðni. Eisini í Føroyum gongur ymiskt mentanarligt fyri seg í gomlum ídnaðarbygningum, í Klaksvík, á Tvøroyri og í Havn í pakkhúsunum og í Østrøms fabrikk,

Gamaní er umvælda Vinnuhúsið við Vestaruvág snotiligt við nýmótans glasfasadu, men hesin kaldi, blái glasbygningurin fær meg at sakna tann kiksaða, løgna Saltsølubygningin við smáu flisunum á grundini og eg haldi, at umvælingin sum heild sær út til at vera framd uttan atlit til hvussu bygningurin sá út fyrr